

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
Рех број 17/15
Дана, 08. јула 2015. године
Београд
Тимочка број 15

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ, судија Васић Предраг као судија појединац, у ванпарничном предмету по предлогу предлагача Његовог Краљевског Височанства Престолонаследника Александра Карађорђевића, Београд, Краљевски двор, против противника предлагача Република Србија, коју заступа Више јавно тужилаштво из Београда, улица Савска број 17-а, ради рехабилитације Његовог Краљевског Височанства Престолонаследника Александра Карађорђевића, донео је и јавно објавио дана 08. јула 2015. године следеће

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ захтев за рехабилитацију Његовог Краљевског Височанства Престолонаследника Александра Карађорђевића од оца Петра Карађорђевића рођеног дана 17.07.1945. године у Лондону, Уједињено краљевство, на територији проглашено за територију Краљевине Југославије, те се **УТВРЂУЈЕ** да је Указ У бр. 392 Председништва Президијума Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије од 08.03.1947. године ништав од тренутка доношења у делу који се односи на Његово Краљевско Височанство Престолонаследника Александра Карађорђевића, као и да су **НИШТАВЕ** све његове правне последице.

Рехабилитовано лице Његово Краљевско Височанство Престолонаследник Александар Карађорђевић **СЕ СМАТРА НЕОСУЂИВАНИМ**.

Образложење

Дана 02.02.2015. године, предлагач је поднео предлог у коме је навео да је рођен 17.07.1945. године у Лондону у простору који је проглашен за територију Краљевине Југославије, а да је Указом Председништва Президијума Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије У. бр. 392 од 08.03.1947. године („Сл. лист ФНРЈ“ број 64/07) предлагачу одузето држављанство ФНРЈ и конфискована целокупна имовина. Законом о укидању Указа о одузимању држављанства и имовине породици Карађорђевић („Службени лист СРЈ“ број 9/01) укинута је наведена Указ. Чланом 4 став 2 Закона о рехабилитацији прописано је да у случају рехабилитације по сили закона суд доноси одлуку којом утврђује да је лице рехабилитовано по сили закона. Предложио је да суд усвоји поднети предлог.

Више јавно тужилаштво у Београду је у свом допису од 19.06.2015. године, дало мишљење да имајући у виду одредбу члана 5 став 5 Закона о рехабилитацији, где је предвиђено да се по сили закона рехабилитују лица којим је наведеним Указом укинута држављанство и конфискована целокупна имовина има основа за законску рехабилитацију ЊКВ Александра Петра Карађорђевића.

Суд је по свом уверењу, на основу савесне и брижљиве оцене доказа које је анализирао како сваки понаособ тако и у њиховој међусобној повезаности, као и на основу резултата целокупног поступка, у смислу одредбе члана 8 Закона о парничном поступку, у вези члана 30 став 2 Закона о ванпарничном поступку, утврдио да је захтев за рехабилитацију ЊКВ Престолонаследника Александра Карађорђевића основан.

Најпре је суд ценио да ли је поднети захтев за рехабилитацију благовремен и дозвољен.

Одредбом члана 9 Закона о рехабилитацији („Службени гласник РС“ број 92/11) прописано је да право на подношење захтева за рехабилитацију због повреда права из члана 1 став 1 Закона о рехабилитацији престаје протеклом од 5 (пет) година од дана ступања на снагу закона. Како је Закон о рехабилитацији ступио на снагу дана 13.12.2011. године, рок за подношење захтева за рехабилитацију истиче дана 13.12.2016. године, те из тога произилази да је предлагач благовремено поднео захтев за рехабилитацију.

Захтев за рехабилитацију ЊКВ Престолонаследника Александра Карађорђевића је и дозвољен имајући у виду одредбу члана 5 став 5 Закона о рехабилитацији јер се по сили закона рехабилитују лица којима је Указом Председништва Президијума Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије У број 392 од 08.03.1947. године укинута држављанство и конфискована целокупна имовина.

Надаље, суд је ценио да ли предлагач има правни интерес за подношење захтева за рехабилитацију и свакако да је легитимисан за подношење захтева за личну рехабилитацију.

Чланом 1 став 1 тачка 1 Закона о рехабилитацији уређена је рехабилитација и правне последице рехабилитације лица која су из политичких, верских, националних или идеолошких разлога лишена живота, слободе или других права до дана ступања на снагу овог закона на територији Републике Србије без судске или административне одлуке.

Чланом 3 став 1 истог закона је прописано да је рехабилитација утврђивање ништавости, односно непуноважности аката и радњи којима су лица из члана 1 став 1 закона лишена живота, слободе или других права из политичких, верских, националних или идеолошких разлога.

Надаље, одредбом члана 5 став 5 истог закона је прописано да по сили закона се рехабилитују лица којима је Указом Председништва Президијума Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије У број 392 од

08.03.1947. године („Службени лист ФНРЈ“ број 64/47) укинута држављанство и конфискована целокупна имовина.

Примењујући одредбу члана 5 став 5 Закона о рехабилитацији суд је донео одлуку као у изреци овога решења, посебно из разлога што је утврдио да је на основу поменутог Указа из 1947. године ЊКВ Престолонаследник Александар Карађорђевић, искључиво из политичких и идеолошких разлога, био лишен основних људских права и слобода као што су право на држављанство, право гласа и право на имовину, дакле права и слобода које су гарантоване свим међународним конвенцијама и декларацијама, међународним актима о слободама и правима која су ратификована од стране Републике Србије и која су на тај начин постала део унутрашњег права.

Приликом доношења своје одлуке суд је имао у виду и одредбе Закона о укидању Указа о одузимању држављанства и имовине породици Карађорђевић („Службени лист СРЈ“ број 9/2001) којим је укинут Указ Председништва Президијума Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије У број 392 од 08.03.1947. године којим је одузето држављанство и конфискована целокупна имовина, међутим, имао је у виду одредбе члана 6 став 1 и члана 42 став 6 Закона о враћању одузете имовине и обештећењу („Службени гласник РС“ број 72/11 и 108/13) којим је прописано да се одредбе Закона о враћању одузете имовине и обештећењу примењују и на имовину која је конфискована после 09.03.1945. године, под условом да је бивши власник рехабилитован до дана ступања на снагу овог закона или буде рехабилитован на основу захтева за рехабилитацију из члана 42 став 6 закона, у складу са посебним законом. Лице из члана 6 став 1 Закона о враћању одузете имовине и обештећењу је у обавези да уз захтев приложи правноснажну судску одлуку о рехабилитацији односно доказ да је поднело захтев за рехабилитацију, из чега произилази да ЊКВ Престолонаследник Александар Карађорђевић уз захтев за реституцију које је поднео или ће поднети Агенцији за реституцију Републике Србије, треба да приложи и правноснажну судску одлуку о рехабилитацији. У супротном, захтев за реституцију ће бити одбачен као неуредан.

На основу свега изнетог суд је одлучио као у изреци овог решења.

Судија,
Предраг Васић

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против овог решења може се изјавити жалба Апелационом суду у Београду, преко овога суда, у року од 30 дана од дана пријема писаног отправка решења.

М.Ђ.